

Oostendse stadsbeiaardier Jean-Pierre Hautekiet

Marc Loy

„Onze beiaard is uitzonderlijk instrument”

Bij ieder concert of bespeling klimt de Oostendse stadsbeiaardier Jean-Pierre Hautekiet zijn eigen instrument in om zich het eelt op de handen en het zweet op het voorhoofd te spelen voor een anoniem auditorium van terrastoeristen, dijkflaneurs en winkelwatchers.

Tijdens de middeleeuwen bepaalden de klokken in de belforttoren de dagindeling van de stedelingen. Iedere klok bracht zijn vreugdevolle, dagordenende of alarmerende boodschap met een eigen timbre: beierend, luidend of kleppend. Op het einde van de 15 de eeuw ontwikkelde zich uit het automatisch klokkenspel dat de uurslag aangaf, geleidelijk de beiaardmuziek. In zo'n 14 West-Vlaamse steden beroert het stokkenklavier vandaag via stalen draden de klepels in de klokken.

De beiaard bestaat in Vlaanderen precies 500 jaar. De 17de eeuw was een gouden eeuw voor de beiaardmuziek. Voor de gewone man waren die klanken, naast de kerkmuziek, de enige muziek die er in de openbare ruimte te genieten was. Twee eeuwen later krijgt de beiaard serieuze concurrentie door de opkomst van concertzalen en de stads- en parkkiosken. Vandaag kennen we weer een internationale revival van deze muziek die zich in oorsprong geografisch tot de Lage Landen beperkte.”

U bent een late roeping als beiaardier.

Jean-Pierre Hautekiet: „Ja, ik was al muzikelaar en koster-organist in de Sint-Janskerk toen ik begin jaren tachtig gefascineerd raakte door een mobiele beiaard tijdens de Kaasstoet in Passendale. In 1988 studeerde ik af aan de beiaardschool van Mechelen waar ik één dag per week les kreeg in o.a. beiaardspel en –compositie, beiaardgeschiedenis en campanologie (leer van de klokkenspellen ML).”

Maar een beiaardier heeft meer om handen dan zijn stokkenklavier!

„Ik ben ook verantwoordelijk voor het nazicht aan de beiaard, het jaarprogramma, het uitnodigen van gastbeiaardiers, het ontvangen van groepen tijdens opendeurdagen en het her-

schrijven van bestaande muziek tot een beiaardarrangement.”

U bespeelt één van de grootste muziekinstrumenten voor op zijn minst duizenden actieve of passieve luisteraars. Toch is er weinig contact tussen uitvoerder en publiek. Zelfs het applaus moet u missen.

„De beiaardier zit nu eenmaal tamelijk geïsoleerd in zijn beiaardtoren. Hoog en droog. Akkoord, je hebt geen direct contact met je toehoorders, maar achteraf hoor je wel van de mensen die je kennen dat ze genoten hebben van de wekelijkse bespeling of van een concert. Je moet ook een onderscheid maken tussen de passieve en actieve luisteraars. De passieve luisteraar ondergaat willens nillens de beiaardklanken als muzikaal decor. De actieve geniet er zet zijn raam open om te luisteren of nestelt zich op een terrasje op het Wapenplein. Maar er zijn ook meer en meer beiaarden die niet in een toren staan opgesteld. Zoals de parkbeiaard in Berlijn of mobiele beiaarden die kunnen meerijden tijdens optochten of stoeten.

Wat is dan het verschil tussen een bespeling en concert?

„Tijdens de wekelijkse bespeling op zondag tussen 17 en 18 uur wordt een lichter programma gepresenteerd met een afwisseling van de meest diverse melodieën: oude Vlaamse volksliedjes, klassiek werk, Frans chanson, folk- en beatmuziek. Van Beethoven tot Beatles van zestiende eeuwse muziek tot Abba. Bij een concert komt het wat ‘zwaardere’ werk aan bod voor een actief luisterend publiek. Hier gaan die concerten door in juli en augustus op donderdagavond om 20 uur. Zo is er op 22 en 29 juli en 19 en 26 augustus vanaf 20 uur naar aanleiding van 150 jaar Ensor een speciaal concert met door hem zelf gecomponeerde werk zoals ‘La gamme d’amour’ en ‘March des rotariens ostendais’.”

Hoe fysiek zwaar valt een uur beiaardspelen?

„Aangezien ik nogal rap transpireer, kan ik mijn hemd na een uur tokkelen wel uitwringen. Zeker als ik twee bespelingen of concerten in één dag heb, in Oostende en Veurne bijvoorbeeld, dan kruip dat in mijn kleren. Dan ben je

's avonds echt lichamelijk moe. De diverse torens beklimmen alleen al levert al rap 1000 treden op. Nee, ik heb niet direct nood aan extra sportbeoefening. Tijdens de zomermaanden heb ik toch om de 3 dagen een bespeling of concert en in de drukste periode kan dat zelfs oplopen tot 17 'optredens' in 14 dagen tijd."

Een muziekinstrument (leren) bespelen vergt uren en uren geduldig oefenen. Zulke repetitieklinken strooi je toch niet ongegeneerd over de stadskaken. Maar een beiaard neem je ook niet mee naar huis om te oefenen.

„In onze beiaardtoren staat er nog een wat afstand oefenklavier met klankstaven. Daar stoor je niemand mee. Maar vandaag bestaan er huisklavieren die vlot op een sampler kunnen aangesloten worden zodat je thuis kan oefenen. Maar een doorgewinterd beiaardier met voldoende concerten of bespelingen in zijn agenda, hoeft geen extra oefeninstrument."

En geen klachten van de burens? Nu de beiaardtoren op het Wapenplein, na de ombouw van het Feest en Kultuurpaleis, direct

aanleunt tegen flats en lofts.

„Ik heb nog geen enkele klacht gekregen vanuit die hoek. Na de renovatie van het gebouw zijn al die nieuwe bewoners wel eens uitgenodigd in mijn klavierkamer en was er ook een kleine receptie. Ik kreeg zelfs oud-renner Johan Musseeuw op bezoek toen. Alleen het automatische klokkenspel met een melodietje om het half uur is uitgeschakeld."

Mag ik enig chauvinisme vermoeden als u telkens weer vol lof over de Oostendse beiaard spreekt?

„Zonder overdrijving durf ik stellen dat de Oostendse beiaard een van de meest klankzuivere beiaarden van Vlaanderen bezit. Ik hoop dat onze stedelijke overheid overtuigd blijft dat dit populaire muziekmedium een bijdrage levert tot de eigenheid van onze stad. De 49 klokken van onze Franse Paccardbeiaard uit 1965, hebben ook allemaal een doopnaam: Leopold 1 weegt 2.497 kg, Paster Pype moet het stellen met 9,1 kg brons. In 2015 is deze beiaard, de zesde op rij sinds de 17de eeuw 50 jaar oud.. Ik hoop dat we dat over 5 jaar feestelijk mogen vieren."

Nieuwpoortse scheepvaartpolitie

Friede Lockx

Uit Wekelijks Nieuws - regionieuws februari 2010

De Nieuwpoortse scheepvaartpolitie houdt nauwgezet een oogje in het zeil in de plaatselijke haven. Het beschikt daarbij over vijf camera's die onlangs positief geëvalueerd werden.

Omdat de stad als een 'Schengenhaven' erkend is, beschikt Nieuwpoort als enige jachthaven aan onze kust over een permanente post van de federale scheepvaartpolitie. In de zomer heeft de havengeul soms veel weg van een drukke autosnelweg, maar de scheepvaartpolitie houdt ook buiten de drukke zomermaanden permanent een oogje in het zeil en gebruikt daarvoor onder meer al een tweetal jaar bewakingscamera's. 'En dat blijkt zeer nuttig te zijn', zegt Patrick Helmoortel, hoofd van de Nieuwpoortse scheepvaartpolitie.

"Onze opdracht, net zoals van alle afdelingen van de scheepvaartpolitie (SPN) trouwens, behelst onder meer het aanpakken van de veiligheidsproblemen in het kader

van de pleziervaart, de scheepvaart en de mensensmokkel", legt Patrick Helmoortel uit. "De SPN handhaaft de openbare orde op het water en in alle Noordzeehavens. De camera's zijn daarbij een grote hulp. Vijf stuks bewaken onafgebroken het gebeuren in de Nieuwpoortse havengeul en in de jachthaven." Een recente evaluatie daarvan levert heel wat positief nieuws op. "De controles in het kader van de Schengenakkoorden verlopen veel doelgerichter en efficiënter. Door de scheepvaartbewegingen te registreren kunnen we zelfs ons personeel op een nog doeltreffendere manier inzetten. Opvallend is ook dat het aantal diefstallen van buitenboordmotoren in de afgelopen twee jaar gevoelig verminderd is, om niet te zeggen volledig opgehouden. De camera's verhogen dus eveneens het veiligheidsgevoel in de haven", besluit Helmoortel.